

Aleksandra księcia mazowieckiego.

Nagrobek, którego dajemy tu podobiznę, wykonany z czerwonego marmuru, znajduje się w lewej nawie kościoła św. Szczepana w Wiedniu. Napis na nim okólny jest następujący:

Anno Dni MCCCCXLIII die seda (secunda)
mensis Junii o (obiit) reverendis (simus) in
Xto (Christo) Pater et Illustri-
simus Princeps ac Dominus Dominus
Aleksander Dei gratia Sanctae Romanae
Ecclesiae Cardinalis, Patriarcha Aquilensis,
Administrator Ecclesiae Tridentinae,
Dux Masoviae. Cujus anima vivat
in Deo.

Obszerniejsze o samym pomniku szczegóły znaleźć można w książce ks. Kulczyckiego „O pamiątkach polskich w Wiedniu,” oraz w dziele Der Dom zu St. Stephan in Wien von Perger (Triest 1854).

Co do księcia Aleksandra, wiadomo z dziejów, że był synem Ziemowita i Aleksandry Olgierdówny, rodzonej siostry Władysława Jagiełły. Podany w r. 1412 na kandydata do biskupstwa poznańskiego, po śmierci Piotra Wisza, nie utrzymał się przeciw Jędrzejowi z Gostawic; poszukał więc sobie losu za granicą, na dworze księcia rakuzkiego Ernesta Żelaznego, ożenionego z jego siostrą Cymbarką, ojca późniejszego cesarza Fryderyka III. W r. 1422 był rektorem akademii krakowskiej, a poświęciwszy się wyłącznie stanowi duchownemu, został później biskupem trydenckim. Feliks V mianował go r. 1440 kardy-

nalem i tytuł ten książę nosił aż do śmierci, chociaż Feliksa policzono następnie do rzędu antypapieży. Jako wuj cesarza niemieckiego Fryderyka III i brat cioteczny króla polskiego Władysława Warneńczyka, książę Aleksander byłby mógł zająć stanowisko bardzo ważne; ale nie posiadał snadź zdolności dyplomatycznych, skoro dwukrotne jego poselstwa do Polski i do Niemiec, w sprawie papieżkiej, nie odniosły pożądanego skutku. Fryderyk III dał mu probostwo św. Szczepana w Wiedniu, ale książę nie zawiadywał nim osobiście, tylko przez wikaryusza-namiestnika. Umarł r. 1443, jak świadczy napis na grobowcu, nie zaś r. 1444 jak podaje, ś. p. Julian Bartoszewicz w Encyklopedyi wielkiej S. Orgelbranda.